

اقدام پژوهی گامی ارزشمند در ارتقای دانش و بهره‌وری

تأثیر آن را بر روش‌ها و رویه‌ها نیز به عینه مشاهده نمایند.

با آگاهی از چنین پیوند استواری که میان اقدام پژوهی و ارتقاء سطح دانش و کارایی معلمان در محیط کار وجود دارد، شایسته است که در برنامه‌ریزی‌های آموزشی، اقدام پژوهی مورد توجه قرار گرفته و راهکارهایی تدوین شود تا معلمان و تمامی دست‌اندرکاران امور آموزشی با آگاهی از این اقدام ارزنده، فعالیت‌های خود را با رغبت درونی و با توجه به توقعات و انتظارات اجتماعی-فرهنگی و منابع موجود به گونه‌ای طرح‌ریزی نمایند تا بهترین نتیجه برای دانش‌آموزان و نظام آموزشی و کل جامعه به دست آید.

با توجه به نقش رواج فرهنگ مطالعه و مقاله‌نویسی و اقدام پژوهی در ارتقای سطح علمی، افزایش دانش و مهارت‌ها در حیطه‌های تخصصی مرتبط با کودکان استثنایی، مدیریت امور اجتماعی و اطلاع‌رسانی سازمان آموزش و پرورش استثنایی در سال گذشته اقدام به برگزاری مسابقه مقاله‌نویسی نمود.

بعد از انتشار فراخوان این مسابقه، در مجموع ۱۷۴ مقاله از سراسر کشور دریافت شد که در چند مرحله توسط اعضای هیات تحریریه و با استفاده از ملاک‌ها و شاخص‌های تعیین شده مورد بررسی قرار گرفت. به منظور ارج نهادن به تلاش همکاران، برای تمامی ارسال‌کنندگان مقاله لوح سپاس یا تقدیر ارسال شد و مولفین مقالات برتر نیز جوایز خود را دریافت کردند.

هیات تحریریه نشریه نیز در اقدامی درخور و مناسب تصمیم گرفت که مطالب این شماره از نشریه را به این مقاله‌ها اختصاص داده و تحت عنوان "ویژه‌نامه مقاله‌های معلمان" منتشر نماید. با ابراز خوشوقتی از این تصمیم شایسته، لازم به ذکر است که از مجموع مقالات برگزیده در این مسابقه، تعدادی در این ویژه‌نامه چاپ می‌شود و ۳ مقاله زیر در شماره‌های عادی نشریه چاپ شده یا خواهد شد.

- "فوتیپ‌های رفتاری و آموزش ویژه" از آقای پرویز قاسمی
- "مبانی تصمیم‌گیری کاشت حلزون در کودکان" از آقای امیر

عباس ابراهیمی

- "بررسی مقدماتی مشکلات حرکتی در کودکان دارای اختلال نارسایی توجه / فزون‌جنبشی" از خانم منصوره قربانی روچی
بدین وسیله مراتب سپاس و قدردانی خود را از تمام کسانی که با ارسال ترجمه، تالیف یا گزارش پژوهشی، این دعوت را پذیرفته و در مسابقه مذکور شرکت نموده‌اند و با این عمل گامی در راستای ارتقای سطح علمی و دانش خود و همکاران برداشته‌اند اعلام می‌نمایم و امیدواریم که مجموعه این فعالیت‌ها بتواند وضعیت آموزش و پرورش و توانبخشی کودکان و دانش‌آموزان استثنایی را در جامعه بهبود بخشد و به سطح بالاتری برساند.

در دنیای کنونی با توجه به گسترش و توسعه علوم و فن‌آوری، هر روزه مطالب و نظریه‌های جدیدی مطرح می‌شود و تغییرات سریع و دگرگونی‌های شگرفی را در روش‌ها به وجود می‌آورد. برای آن‌که از قافله این تغییرات عقب‌نمانیم باید تا حدود زیادی به دانش، آگاهی و مهارت‌های گوناگون و جدید مجهز شویم و در جهت توسعه و بالندگی فردی و سازمانی گام برداریم. هرچه دانش و مهارت‌های ما با نیازها و پیشرفت‌های علمی و تغییرات فن‌آوری، هماهنگی و انطباق بیشتری داشته باشد درجه اطمینان موفقیت و رسیدن به اهداف بالاتر می‌رود. به دیگر سخن تحقق اهداف در گرو نیروی انسانی ماهر و متخصص است و هرگونه سرمایه‌گذاری در آموزش و تربیت این نیروها باعث ارتقاء بهره‌وری و افزایش تجارب و ابتکارات و بهره‌گیری مطلوب از حداکثر توان و خلاقیت افراد می‌شود.

معلمی فی‌نفسه شغل بااهمیتی بوده و متشکل از دانش و مهارت‌های گوناگون است. معلمی جنبه‌های مختلفی دارد که یکی از مهمترین آنها رفتار علمی یعنی به روز بودن و استفاده از یافته‌های جدید علمی در زمینه انتقال دانش و اطلاعات است. معلم باید برای تدریس مطلوب، همزمان مجموعه‌ای از دانش‌ها را به طور هترمندانه در هم آمیزد تا در مسیر ترکیب و به‌کارگیری آنها تدریسی اثربخش طراحی نماید.

با توجه به نقش حساس و سرنوشت‌ساز معلمان، آموزش نیروی انسانی در آموزش و پرورش تأثیر بارزتری در رشد و توسعه سازمانی و تحقق اهداف دارد، چرا که به اعتقاد متخصصان، این آموزش‌ها علاوه بر آنکه استعدادهای معلمان را پرورش می‌دهد، روش‌ها و فنون انجام دادن کار را بهبود بخشیده و موجب کسب دانش و افزایش مهارت‌های شغلی شده و از اتلاف منابع انسانی و مالی نیز جلوگیری می‌کند.

با توجه به محدودیت‌های موجود در زمینه آموزش معلمان، یکی از روش‌های مفید در افزایش دانش و کسب تجربه اقدام پژوهی است، اقدام پژوهی یا پژوهش در عمل، رویکردی سازنده در جهت گسترش توانایی‌های معلمان جهت اصلاح و بهبود روش‌ها به منظور شناسایی مسائلی و حل آنها در محیط‌های آموزشی است. آموزش و اشاعه روش‌های پژوهشی در میان معلمان منجر به توسعه فرهنگ پژوهش در نظام آموزشی شده و از این رهیافت مهارت‌های معلمان توسعه یافته و نیازهای آموزشی برآورده می‌شود.

اقدام پژوهی به عنوان یک فرصت علمی به معلمان و سایر دست‌اندرکاران امور آموزشی کمک می‌کند تا پدیده‌های پیرامون خود را واقع‌بینانه تر مشاهده کنند و در مورد آنها تأمل نموده و برای بهبود وضع موجود تلاش کنند.

اصولاً معلمان بدون تکیه بر پژوهش قادر به توسعه مهارت‌های حرفه‌ای خود نخواهند بود. اقدام پژوهی به معلمان کمک می‌کند